

אחרי שחמאס סירב לעסקת החטופים, ארה"ב חייבת לנקוט עכשיו צעדים

29.03.2024 | שבת בן מאיר written by

דברי הברכה של חמאס על ההחלטה שקיבלה מועצת הביטחון, תוך הימנעות ארה"ב, הם עדות מובהקת לעידוד שארגון הטרור שואב ממנה. בחמאס מבינים כי ממשל ביידן חותר להביא לסיום המלחמה באמצעות עסקה לשחרור החטופים גם בלי שיושגו כל מטרותיה של ישראל ובניתיים הוא כובל את ידיה מלפעול ברפיח, מאלץ אותה להגדיל את הסיוע ההומניטרי ומאפשר לקהילה הבינלאומית לקבל החלטות אשר מכרסמות במעמדה. כשמלאכתו נעשית בידי אחרים, כל שנוותר לחמאס לעשות הוא לדבוק בדרישותיו המוגזמות, למשוך זמן ולשמור את אנשיו מפני כוחות צה"ל שפועלים ברצועה, אמנם באופן איכותי אך בהיקף מוגבל.

עמדה זו פוגעת בישראל, עלולה להקרין על זירות נוספות מלבד עזה, מחלישה את המאמצים לשחרור החטופים, ולמעשה בראייה ארוכת טווח היא פוגעת אפילו באינטרסים של ארה"ב עצמה, שהרי גם בסעודיה ובשאר מדינות העולם רואים כיצד וושינגטון מתייחסת לבת הברית החשובה שלה בשעת מלחמתה. כמו ישראל הן לא ישכחו את התייצבותו המרשימה של ביידן לצידה מייד לאחר הטבת. אך הם לא יתעלמו גם מהלחצים שנתלוו לכך, ככל שהתארכו הימים.

העימות בין וושינגטון לירושלים בשבוע החולף חידד גם אצל גורמי הממשל האמריקני את ההבנה כי ביחס לצורך להכריע את חמאס ולשחרר את החטופים גם יחד קיימת הסכמה רחבה של הציבור הישראלי. התעקשות הממשלה על כך נובעת מהבנת ההשפעות הדרמטיות שעשויות להיות למלחמה זו על מעמדה ועוצמתה של ישראל, אך היא גם משקפת את העמדה האוטנטית שרווחת בציבור.

דווקא עתה, נוכח סירובו של חמאס להיענות להצעה שהוצגה לו לעסקת שחרור החטופים, על וושינגטון לתמוך בהגברת הלחץ מצידה של ישראל וליזום בעצמה מהלכים שיבהירו כי יש מחיר למשיכת הזמן מצד חמאס.

לפגוע בכל בכירי חמאס

כך, לרשות ארה"ב מנופי לחץ לא מבוטלים על קטאר ☒ המתווכת הלא נייטרלית מול חמאס ☒ החל מהחלטה על הערכה מחודשת של היחסים עימה ועד להשעיית הסכמים כלכליים, דיפלומטיים וצבאיים, ובחינת האפשרות להעברת הבסיסים האמריקניים שבה לאיחוד האמירויות או לסעודיה (דבר שיוכל לתרום גם לתהליכי הנורמליזציה באזור). עד כה ארה"ב נמנעה מלעשות שימוש במנופים אלה, אך הנחתם על השולחן יכולה להפעיל לחץ עקיף על מקבלי ההחלטות בחמאס. יש לזכור כי כשם שארגון חמאס חשוב לקטאר ☒ כך קטאר חשובה לחמאס.

צעד נוסף שמתבקש גם ללא קשר לעסקת החטופים הוא גירוש הנהגת חמאס מאדמת קטאר. אם היתה הצדקה להשהות צעד זה לצורך המו"מ, הרי שהיא בטלה עם קבלת סירוב חמאס.

נוסף על כך, נכון כי ישראל תרכז מאמץ לפגוע באופן שיטתי בכל בכירי חמאס היושבים בחו"ל. זה נחוץ כדי לרסק את הארגון, לשבש את יכולת השליטה והתיאום בין זרועותיו וכדי למנוע את התאוששותו בעזה. בלי מפקדה יעילה בחו"ל, ולאחר שיושגו פגיעה אנושה ביכולותיו הצבאיות והשלטוניות בעזה ונטרול תשתיותיו ביו"ש, חמאס עשוי לאבד את מעמדו כתנועה בעלת השפעה אזורית, גם אם ימשיך להתקיים כארגון מקומי נרדף. זהו אינטרס משותף לישראל ולשכנותיה, ויעד שהאמריקנים היו צריכים לדחוף להשגתו במסגרת מאמציהם לעיצוב סדר אזורי חדש.

לא פחות חשובה מכל הצעדים שלעיל היא הלכידות הישראלית. דומה כי המחלוקת הפנימית חוזרת להיות נוכחת בחיינו עם כל תחלואיה. עלינו לזכור כי ההתייצבות המשותפת היא הנכס המשמעותי ביותר של ישראל בהתמודדותה מול האתגרים הקשים, לא רק בזירת הקרב אלא גם בחזית המדינית. בלעדיה נתקשה להשיג את המטרות החיוניות.

פורסם בישראל היום, בתאריך 29.3.2024.